

Abonament

dla członków w cenie
dotychczasowej.

Egzemplarz pojedynczy
20 mk.

Do nabycia w gazetiar-
niach i wszystkich ekspozy-
turach „Tow. Księgarni
Kol. Ruch.“

SOKÓŁ

**ORGAN DZIELNIC WIELKOPOLSKIEJ I POMORSKIEJ
ZWIĄZKU SOKOŁÓW POLSKICH**

Ogłoszenia

Od wiersza nonparelowego
na stronie 4 lamowej 30 mk.
Przy ogłoszeniach kilko-
razowych udzielamy nast.
rabatu.

przy 1 × 00%

przy 3 × 6%

przy 6 × 10%

przy 12 × 20%

przy rocznym 30%

Sprawozdanie Przewodnictwa Dzielnicy Wielkopolskiej Związku Tow. gimn. „Sokół”, w Polsce za rok 1921.

a) Sprawozdanie sekretarza.

Uwagi ogólne.

Jeżeli rzucimy okiem wstecz, na całość pracy, podjętej przez Przewodnictwo Dzielnicy Wielkopolskiej, pracy w okresie najgroźniejszym dla Rzeczypospolitej Polskiej, doprawdy, że Sokolstwo wielkopolskie może na sumę pracy dokonanej spoglądać z uczuciem spokojnej dumy.

Rok 1921 zwłaszcza przechodzi do historii Sokolstwa wielkopolskiego jako jeden z niewielu, rok wielkich wydarzeń, rok intensywnej i twardej pracy. Zrozumiały jednostki kierownicze, począwszy od zarządów gniazd a skończywszy na Przewodnictwie Związku, że nadszedł czas, by obudzić się z niemocy i wyczerpieć wszystkie siły w kierunku zapoznania naszego, przyszłego pokolenia do trudów codziennego życia.

Pogląd na tabele statystyczne.

Dobrze rozwinięta organizacja, jest to sprawa pierwszorzędnej wagi nie tylko dla nas. Mamy pretensje do siebie, a mają je do nas także ci wszyscy, którzy widzą w nas duży przyczynek do rozwijającego się przed oczyma naszymi procesu odrodzenia narodowego, że jesteśmy pod pewnym względem szkołą obywatelską, że nasze życie organizacyjne ma być wzorem ładu, planowości i celowości. Nic nas nie powinno zaskoczyć, niczego nie powinniśmy robić bez widoków na dobre skutki, wszystko co się u nas dzieje powinno być wynikiem dobrze obmyślanych założeń.

O ile na wstępie mego sprawozdania wskazałem na ogrom prac dokonanych w ciągu ostatnich dwóch lat, to na tem miejscu wyrazić muszę pewne ubolewanie. Objawów niedbalstwa organizacyjnego namnożyło się w ostatnich czasach zbyt dużo, z powodu większego ruchu w organizacji naszej. Przedewszystkiem ujawniło się, że wiele organów, mających z obowiązku czuwać nad tem, aby ogół znał obowiązujące wszystkich postanowienia centralnych organów, same nie znają tych postanowień. Do instytucji okręgów przywiązywaliśmy wielkie nadzieje. Rozszerzyliśmy ich zakres działania licząc że będzie można w celu ożywienia życia w całej organizacji za ich pomocą dotrzeć do najdrobniejszych ogniw naszych. Tymczasem okręgi, nie wszystkie ale w wielkiej mierze nie działają wcale.

Niedbalstwo w ściąganiu składek jest wprost zabójcze dla wszystkich. Różne praktyki dzieją się

pod tym względem. W istocie jest to sprawa dość trudna i dość skomplikowana, ale w którym gnieździe skarbnik pilnuje swego obowiązku, to zaległości nie ma i członkowie chętnie płacą. Bo ludzi do wszystkiego można przyzwyczaić.

Niedbalstwo w nadsyłaniu raportów i sprawozdań z półrocznych działalności jest dla nas wprost ruiną. Najlepszym tego dowodem jest ostatni wszechpolski Zlot Sokolstwa w Warszawie. Nie wypadł on tak, jak żeśmy się tego spodziewali, dlatego, że rozesłane kwestjonariusze nie znalazły się w czas w centrali. Niedbalstwem dużym jest w gniazdach brak takich, co by szczerze poświęcili swą myśl i chęć ciągle, bez przerwy, potrzebom całego Sokolstwa. O sprawach gniazda myśli wielu członków w gnieździe, ale interes całości, interes Sokolstwa, jego rozwój, podniesienie się znaczenia jego i wzmocnienie naszych ideałów w umysłach wszystkich, mało umysłowy sokolich zajmuje, a taki umysł i serce miłujące gorąco interes całości znaleźć się powinien w każdym gnieździe, chociaż jeden.

Z tych ogólnych uwag o potrzebie wprowadzenia w życie gniazd i okręgów mechanicznych i zwyczajnych form tego życia, umacniających organizację i ułatwiających robotę, wysnuć trzeba wnioski następujące:

W każdym gnieździe urządzić trzeba biuro dobrze funkcjonujące. Trudno to nie jest, trzeba tylko trochę dobrej woli. Trzeba powierzyć jednemu członkowi zarządu zaznajomienie się z przepisami i poleceniami władz organizacyjnych i zaznajomienie z nimi ogółu członków na miesięcznych zebraniach. Tym sposobem ułatwimy przeprowadzenie organizacji spójnej, ułatwimy sobie i władzom naszym robotę, zwiększymy jej wydajność i skuteczność pracy całego sokolstwa.

Okręgi muszą przystąpić bezwarunkowo do zorganizowania biur, gdyby nawet przyszło mieć płatną siłę pomocniczą. Jeżeli okręgi rozwiną należyte kontrolę nad życiem w gniazdach, dadzą im przynajmniej pomoc moralną, wskażą Przewodnictwu dzielnicę potrzebę takiej pomocy, dadzą informację wczas i dokładnie, to wydatek z tem połączony opłaci się sowicie.

Musimy uczyć się rządzić. Niech zarządy nasze będą tym rządem nad ogółem członków. Dopiero wtedy będą czynnie wносить do społeczeństwa ideę ładu i karności, będą stwarzać rządne społeczeństwo, rząd moralny. Dajmy narodowi jaknajwięcej ludzi zaspokojenie oprócz możemy tylko na własnym rządzie wewnętrznym. Dajmy narodowi jaknajwięcej rządnych i karnych.

Statystyka szczegółowa gniazd i okręgów.

Liczba bieżąca	Gniazdo	Rok założenia	Przechodzi czl. na rok 1922	Przeciętna liczba ćwiczących	Oddział młodz. 'liczy	Wycieczek odbyto	Przebyto pieszo klim.	Zebrani odbyto		Posiada główne przyrządy			Stan kasy
								Zarządu	Plenarnych	drażek	poręcze	koń	
Okręg Poznański													
1	Poznań Śródmieście . . .	1886	340	55	120	5	70	11	12	1	1	1	1 12 712.—
2	Śrem	1893	100	27	—	4	160	16	14	1	1	1	58 419.85
3	Poznań-Jeżyce	1894	191	50	135	6	47	24	12	1	1	1	53 628.—
4	Buk	1895	95	40	—	5	125	12	14	1	1	1	26 000.—
5	Środa	1896	140	51	50	—	—	14	11	1	1	1	77 685.—
6	Poznań-Wilda	1899	230	55	170	2	34	16	13	1	1	1	54 000.—
7	Poznań-Łazarz	1902	114	30	46	4	65	30	14	1	1	1	135 000.—
8	Czempiń	1902	86	36	—	1	12	6	10	1	1	—	38 102.—
9	Opalenica	1903	120	38	—	—	—	2	14	1	1	—	4 000.—
10	Swarzędz	1904	84	24	—	4	80	18	13	1	1	1	6 013.—
11	Główna	1906	63	15	50	3	30	11	14	1	1	1	27 450.—
12	Dopiewo	1909	35	15	—	2	65	5	13	1	1	1	10 000.—
13	Mosina	1909	60	25	—	1	28	3	15	1	1	—	14 325.—
14	Lwówek	1909	123	23	38	—	—	23	11	1	1	—	32 500.—
15	Sołacz-Winiary	1911	120	30	60	3	40	21	13	1	1	—	8 000.—
16	Kotowo	1911	48	18	—	2	70	4	5	1	1	—	6 000.—
17	Rataje	1913	51	10	18	1	20	13	12	1	1	1	54 000.—
18	Poznań-Śródka	1914	167	34	133	4	165	19	14	1	—	1	1 000.—
19	Krzykosy	1919	42	18	—	3	?	8	11	—	—	—	5 710.—
20	Puszczykowo	1921	104	51	62	1	30	9	11	1	—	—	55 600.—
21	Starołęka	1921	33	26	26	3	51	8	6	1	1	1	—
22	Targowa Górka	1921	31	16	16	—	—	5	1	—	—	—	1 604.—
23	Junikowo	1921	29	18	8	—	—	1	16	—	—	—	8 350.—
24	Żabikowo	1921	30	18	—	—	—	—	4	—	—	—	1 987.—
25	Książ	1921	68	35	—	—	—	2	1	—	—	—	3 870.—
26	Dolsk	1921	65	25	25	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Nowe miasto	1921	40	14	18	—	—	7	6	—	—	—	21 006.—
28	Pakosław	1922	27	23	—	—	—	1	2	—	—	—	1 600.—
29	Zaniemyśl	1922	33	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Brody	1922	22	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Kórnik	1922	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Kostrzyn	1922	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Chwałkowo-Kościelne	1922	37	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	Nowy Tomyśl	1922	92	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	Brodnica	1922	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	rok 1921	—	2820	934	975	54	1092	289	280	20	18	13	798 561.85
16	" 1920	—	1856	446	433	62	1979	174	191	16	14	10	77 194.29
19		—	964	488	542	8	887	115	89	4	4	3	721 367.56

U w a g a : Gniazdo Brodnica założono w marcu 1922 r., zaś gniazda Kórnik i Kostrzyn powołano ponownie do życia w marcu 1922 r. Kwestjonariuszy z powyższych gniazd brak.

Okręg Ostrowski													
1	Pleszew	1891	200	55	—	—	—	6	8	1	1	1	6 682.32
2	Koźmin	1896	100	18	20	—	—	13	12	1	1	—	26 000.—
3	Krotoszyn	1896	138	70	—	—	—	11	8	1	1	1	6 083.74
4	Ostrów	1896	278	57	18	5	800	17	12	1	1	1	20 000.—
5	Ostrzeszów	1897	210	49	20	3	72	20	12	1	1	1	40 781.23
6	Kępno	1898	148	43	18	1	20	11	12	1	1	1	28 769.75
7	Grabów	1903	58	27	—	—	—	2	9	—	—	—	—
8	Jarocin	1904	134	20	—	3	60	12	12	1	1	—	739.30
9	Rozdrażewo	1909	67	16	37	—	—	4	14	—	1	—	950.—
10	Odolanów	1914	50	16	—	4	2	6	13	—	—	—	8 300.—
11	Granówiec	1918	47	10	12	1	15	5	16	—	—	—	1 434.80
12	Skalmierzyce	1919	185	32	—	2	12	3	12	1	1	—	12 391.—
13	Kalisz	1919	250	45	60	8	64	14	1	2	2	1	67 526.21
14	Chrzan	1919	52	19	25	—	—	3	4	—	—	—	3 862.—

Liczba bieżąca	Gniazdo	Rok założenia	Przechodził cz. na rok 1922.	Przeciętna liczba ćwiczących	Oddział młodz. liczy	Wycieczek odbyto	Przebyto pieszo klm.	Zebrani odbyto		Posiada główne przyrządy			Stan kasy
								Zarządu	Plenarnych	drażek	poręcze	koń	
15	Ołobok	1920	79	20	—	3	78	1	15	—	—	—	6 000.—
16	Wysocko Wielkie	1920	39	24	—	3	22	—	12	—	—	—	2 740.—
17	Zduny	1920	32	18	—	2	30	4	13	—	—	—	5 000.—
18	Bralin	1920	58	15	12	12	170	3	11	1	1	1	22 020.—
19	Kucharki	1921	20	18	—	—	—	—	5	—	—	—	7 959.50
20	Opatówek	1921	82	30	—	2	18	7	7	1	—	—	109 000.—
21	Kobylin	1921	34	13	—	1	15	2	5	—	—	—	5 500.—
22	Bobrowniki	1921	40	28	24	1	21	5	3	—	—	—	10 856.—
23	Budy	1921	22	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Pogrybów	1921	42	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Witaszyce	1921	45	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Książków	1922	30	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Jaraczew												
28	Żerków												
29	rok 1921		2444	733	246	51	1390	149	216	12	12	7	392 695.85
14	rok 1920		1031	324	141	15	198	85	132	11	10	8	41 588.77
15			1413	409	105	36	1192	64	74	1	2	— 1	351 107.08

U w a g a : Gniazda Jaraczew, Żerków i Kotlin mimo kilkakrotnych monet kwestjonariuszy nie nadesłały. Zarząd okręgu winien o takowe jaknajspieszniej się postarać i do Sekretarjatu odesłać.

Okręg Inowrocławski													
1	Inowrocław m.	1884	171	70	30	4	64	16	12	2	1	1	127 927.91
2	Kruszwica	1893	53	18	—	—	—	6	3	1	1	1	6 011.—
3	Strzelno	1894	268	36	—	3	90	11	12	1	1	—	31 859.41
4	Pakość	1896	78	28	12	4	46	4	8	1	1	1	3 000.—
5	Barcin	1904	58	20	6	3	56	9	11	1	1	—	6 002.—
6	Inowrocław ż.	1912	35	25	—	3	52	—	11	—	—	—	4 839.35
7	Gasawa	1913	40	10	40	3	137	5	15	1	1	—	449.82
8	Mątwy	1921	50	19	—	1	15	5	8	—	—	—	15 000.—
9	Kwieciszewo	1921	17	11	—	—	—	—	11	—	—	—	2 120.—
10	Znin	1910	133	33	—	4	48	9	16	—	2	2	76 000.09
11	Gębice	1912	60	20	12	6	190	4	12	1	1	—	1 230.—
12	Niestronno												
13	Mogilno												
14	Wylatowo												
15	Parlin												
16	Gniewkowo	1919	34	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	rok 1921		997	310	100	31	698	69	119	8	9	5	274 439.58
10	rok 1920		948	276	78	18	390	79	90	11	11	3	38 581.46
6			49	34	22	13	308	— 10	29	— 3	— 2	2	235 858.12

U w a g a : Gniazda Niestronno, Mogilno, Wylatowo i Parlin mimo kilkakrotnych monet kwestjonariuszy nie nadesłały. Podpada gniazdo Mogilno niegdyś bardzo ruchliwe, które obecnie znaku życia o sobie nie daje. Zarząd okręgu winien sprawę jaknajspieszniej zbadać na miejscu i ewtl. przeszkody usunąć

Okręg Leszczyński													
1	Kościąn	1894	199	36	—	4	?	17	11	1	1	1	—
2	Gostyń	1894	113	24	—	4	115	9	8	1	1	1	97 045.49
3	Poniec	1899	35	10	20	1	20	1	13	—	1	1	234.13
4	Krobia	1901	84	25	31	1	80	8	11	1	1	1	5 100.—
5	Śmigiel	1902	95	14	12	1	5	14	15	1	1	1	26 782.10
6	Grodzisk	1903	100	42	—	3	65	2	14	1	1	—	5 440.65
7	Borek	1910	45	24	—	3	60	10	13	1	1	1	5 368.55
8	Krzywiń	1914	35	8	16	2	15	6	12	1	—	—	500.—
9	Wilkowo Polskie	1918	18	12	—	1	40	1	12	—	1	—	2 094.11
10	Lubin	1919	32	15	—	—	—	9	8	—	—	—	915.—

Liczba bieżąca	Gniazdo	Rok założenia	Przechodzi czł. na rok 1922	Przeciętna liczba ćwiczących	Oddział młodz. liczy	Wycieczek odbyto	Przebyto pieszo klim.	Zebrań odbyto		Posiada główne przyrządy			Stan kasy
								Zarządu	Plenarnych	drażek	poręcz	koń	
20	Rudzyń												
21	Czarnków												
21	rok 1921		1289	453	143	59	943	172	197	7	7	6	189 416.70
10	rok 1920		684	292	96	18	318	77	101	7	7	4	17 780.40
11		—	605	161	47	41	625	95	96	—	—	2	171 636.30

U w a g a : Gniazdo Budzyń i Czarnków mimo kilkakrotnych monit kwestjonariuszy nie nadeszły. Zarząd Okręgu winien jaknajspieszniej postarać się o brakujące kwestjonariusze i odesłać do Sekretarjatu.

Okręg Wroniecki.													
1	Szamotoły	1886	130	30	15	6	70	16	12	1	1	1	12 000.—
2	Sieraków	1908	67	20	—	2	25	5	7	1	1	1	2 800.—
3	Pniewy	1911	113	45	16	2	27	7	9	1	1	1	23 086.95
4	Obrzycko	1913	49	17	—	2	26	20	24	1	—	—	10 684.—
5	Międzychód	1913	75	20	—	3	38	8	20	—	—	—	31 617.10
6	Wronki	1913	155	40	15	3	60	15	12	2	2	1	76 000.—
7	Wieleń	1921	41	10	31	1	24	2	15	—	—	—	12 645.50
8	Drawsko	1921	39	31	—	4	49	6	9	—	—	—	10 754.50
9	Wróblewo	1921	43	20	—	—	—	2	4	—	—	—	1 885.—
10	Ostroróg												
11	Lubasz												
11	rok 1921		712	333	77	23	319	81	112	6	5	4	181 473.05
4	rok 1920		235	96	25	6	70	54	30	4	2	—	8 718.58
7		—	477	237	52	17	249	27	82	2	3	4	172 754.47

U w a g a : Gniazdo Lubasz mimo kilkakrotnych monit kwestjonariusza dotychczas nie nadeszło. Gniazdo Ostroróg zmarło. Zarząd Okręgu winien brakujący kwestjonariusz jaknajspieszniej przesłać do Sekretarjatu, zaś zmarłe Gniazdo Ostroróg pobudzić do życia.

Okręg Gnieźnieński													
1	Gniezno	1887	155	44	51	4	46	16	12	—	—	—	19 973.—
2	Witkowo	1893	105	16	—	2	28	9	11	1	1	—	3 356.65
3	Trzemeszno	1894	161	45	36	5	90	22	12	1	1	—	5 398.20
4	Miłosław	1894	115	27	—	9	80	13	12	1	1	1	7 000.—
5	Września	1895	140	22	—	2	30	9	13	1	1	—	27 540.35
6	Pobiedziska	1911	49	18	22	1	12	9	12	1	1	—	14 000.—
7	Powidz	1918	65	39	—	2	22	8	12	—	—	—	10 000.—
8	Orzechowo	1919	32	12	16	1	4	4	8	—	—	—	8 487.—
9	Strzałkowo	1911	96	16	—	6	56	21	13	1	—	—	40 000.—
10	Janówiec												
11	Czeszewo												
11	rok 1921		918	239	125	32	368	111	105	6	5	1	135 755.20
9	rok 1920		719	172	42	19	177	79	98	5	5	1	18 637.34
2		—	199	67	83	13	191	32	7	1	—	—	117 117.86

U w a g a : Gniazdo Gniezno żeńskie zlano z gniazdem Gniezno męskie. Gniazda Janówiec i Czeszewo mimo kilkakrotnych monit kwestjonariuszy nie nadeszły. Zarząd Okręgu winien jaknajspieszniej postarać się o brakujące kwestjonariusze i odesłać je do Sekretarjatu.

Rok	Liczba gniazd w końcu roku	Przeciętna liczba członków	Przechodzi na rok następny	Przeciętna liczba młodzieży	Przechodzi na rok następny	Abonuje Sokoła	Zebrań zarządu odbyto	Zebrań plen. odbyto	Wycieczek odbyto	Przebyto kilometrów	Kasa
1920	75	5 890	6 110	1 129	1 129	1 840	637	766	155	3 253	219 609.81
1921	161	10 600	11 194	2 135	2 135	3 400	1 049	1 305	266	5 282	2 210 256.66

Liczba gniazd wzrosła o 86, liczba członków o 5084. Nie najlepiej przedstawia się stan oddziałów młodzieży. W ciągu roku 1921 powiększyło się grono młodzieży zaledwie o 1006 głów. Czy w całej Dzielnicy Wielkopolskiej istnieje tylko 2135 młodzieży? Wszelkie argumenty pod tym względem są zbędne i podkreślić jeno trzeba, że zarządy gniazd bardzo mało poświęcają właśnie tej tak ogromnie ważnej gałęzi uwagi. Największą liczbę młodzieży wykazuje gniazdo Leszno. Oby za przykładem gniazda leszczyńskiego poszły wszystkie nasze gniazda, a wówczas możemy być przekonani, że nie będziemy świadkami szerzącego się w zastraszający sposób zdemoralizowania.

Zarządy okręgowe.

Umiemy być czynni, lecz nie na codzień, umiemy być czynni, lecz nie tam, gdzie czyn wymaga zmiędrzenia i zduszenia w sobie przywiązania do siebie, umiemy być czynni, lecz nie tam, gdzie czyn wymaga ciągłych ustawicznych czuwań, wytrwałej a cichej pracy. Lubimy szeroki gest. Ogólnie o pracy zarządów okręgowych powiedzieć należy, iż nie była ona dość wyteżona. W niektórych okręgach stwierdzono nawet zupełny brak zainteresowania. Tu i owdzie powstawały zatargi w łonie zarządu, które nie mogły się przyczyniać do należytego rozwoju okręgu.

Okręg poznański.

Zarząd tworzyli druhowie: Marjan Jęczkowiak, prezes, Wacław Jasiński, zast. prezesa, Edmund Ruciński, sekretarz, Władysław Łukomski, skarbnik, Leon Demeracki, naczelnik, Franciszek Matyla, zast. naczelnika, Stefan Weselik, Stoiński, Antoni Frydrych i Marja Nowakówna, radni.

Praca w okręgu jaknajintensywniejsza. Dzięki dobrej harmonii, jaka panowała wśród wszystkich członków zarządu, osiągnięto znakomite rezultaty. Złot okręgowy przyniósł znaczny plus pod względem moralnym. Udział w zlocie 192 druhow, 107 druchen, 162 młodzieńców i 171 młodzieży żeńskiej. W zlocie związkowym w Warszawie brało udział 255 druhow, 218 druchen i 402 młodzieży obojga płci. Duże zrozumienie okazał okręg w sprawie pierwszego kursu dzielnicowego wysyłając nań 15 druhow t. j. prawie połowę wszystkich uczestników. — Posiedzenia zarządu odbywały się regularnie. Z uznaniem podkreślić należy, że mimo obszernego okręgu (34 gniazda) odbywały się lustracje gniazd tak z strony wydziału wychowania cielesnego, jak i przez resztę członków. Niema zatem gniazda, które niebyłoby w ciągu roku conajmniej 3 razy zlustrowane.

Okręg ostrowski.

Zarząd tworzyli druhowie: Kazimierz Krzanowski prezes, Stanisław Malaczewski zast. prezesa, Wincenty Skrobalski sekretarz, Józef Biliński skarbnik, Władysław Wodniakowski naczelnik, Bereszynski zast. naczelnika, Leon Górecki zast. sekretarza. Praca w okręgu jaknajintensywniejsza. Mimo trudnych warunków miejscowych i komunikacyjnych — okręg ostrowski jest najrozleglejszy z okręgów Dziel-

nicy Wielkopolskiej — potrafił okręg podzielić pracę tak, by administracja nie ucierpiała. Dzięki też zgranej harmonii i poświęceniu wszystkich członków zarządu postawiono okręg na wyżyny. Złot okręgowy udał się pod względem moralnym, zaś pod względem finansowym zawiódł z powodu przeszkód atmosferycznych. Udział w zlocie brało 131 druhow, 448 druchen i 94 młodzieży obojga płci. Nie docenił okręg sprawy obesłania kursu dzielnicowego. Z okręgu ostrowskiego brało bowiem tylko dwóch druhow udział w kursie i w dodatku z kilkudniowym opóźnieniem. Usprawiedliwia jednak okręg strajk kolejowy, który właśnie w czasie kursu panował. Z uznaniem podnieść należy pracę okręgu w sprawie lustracji gniazd. Wobec trudnej komunikacji nie można było wszystkich gniazd zwiedzić. Zarząd okręgu postanowił jednak powiększyć swe grono i temsamem można się spodziewać, że każde gniazdo będzie conajmniej raz w roku zlustrowane.

Okręg inowrocławski.

Zarząd tworzyli druhowie: J. R. Królak prezes, Michał Michalak zastępca prezesa, Jan Ekiert sekretarz, Stanisław Jałoszyński skarbnik, Józef Mrówczyński naczelnik.

Praca w okręgu szła miernie. Wytlumaczyć należy to tem, że w ciągu roku zmieniano dwukrotnie osobę prezesa. Do połowy roku sprawozdawczego piastował urząd prezesa długoletni naczelnik okręgu I inowrocławskiego, druh St. Lachowski. Po ustąpieniu powyższego objął ster okręgu druh J. R. Królak, który z powodu opuszczenia Inowrocławia urząd prezesa złożył. Do oboru nowej głowy okręgu nie przystąpiono, a czynność prezesa okręgu sprawuje wiceprezes druh Michał Michalak. Stan ten oczywiście dalej trwać nie może i Zarząd winien jaknajspieszniej zwołać delegatów Rady okręgowej, celem dokonania wyboru prezesa okręgu. Złot okręgowy udał się pod względem moralnym, pod względem finansowym natomiast nie przyniósł żadnej korzyści z powodu deszczu i niepogody. Do ćwiczeń stanęło 89 druhow 46 druchen. W zlocie związkowym brało udział 68 druhow, 58 druchen i 8 młodzieńców. Nie docenił okręg pierwszego kursu dzielnicowego wysyłając nań tylko dwóch druhow z kilkudniowym opóźnieniem. I tutaj usprawiedliwia okręg strajk kolejowy, który właśnie w czasie kursu panował. Zarząd okręgu okazuje jaknajlepsze chęci do postawienia okręgu na wyżyny. Do zrealizowania jednak tego życzenia winien być jaknajspieszniej zwołany zjazd Rady i wybór prezesa.

Okręg leszczyński.

Zarząd tworzyli druhowie: Stefan Soborski prezes, Władysław Szurkowski zast. prezesa, Roman Kościelniak sekretarz, Władysław Zwierzyński skarbnik, Stanisław Szurkowski naczelnik, Tomasz Kozłowski zastępca naczelnika, Władysław Hetmański i Wałkiewicz radni.

Praca w okręgu jaknajintensywniejsza. Okazały się pewne niedomagania, których w przyszłości należy za wszelką cenę unikać. Rozchodzi się bowiem o zmiany stanowisk w Zarządzie. W ciągu roku ustąpił sekretarz druh Kościelniak oraz naczelnik druh Sta-

niśław Szurkowski. W miejsce druha Kościelniaka obrano sekretarzem druha Jana Chudzińskiego zaś w miejsce druha Szurkowskiego, druha Kozłowskiego. Zmiana na stanowisku sekretarza jest bardzo szkodliwa i nie może się przyczynić do należytego rozwoju okręgu. Złot wypadł pod względem moralnym jak i finansowym dość dobrze. Udział w zlocie 175 druków, 78 druhen i 84 młodzieży obojga płci. Pierwszy kurs dzielnicowy, mimo strajku kolejowego obesłano dość licznie — razem brało 13 druhow udział. Lustracja gniazd odbywała się miernie. Usprawiedliwia okręg jednak niedogodny podział okręgu oraz bardzo niekorzystna komunikacja kolejowa do poszczególnych gniazd. Okręg jednak winien wynaleźć sposób — ewentualnie podzielić okręg na obwody aż do czasu definitywnego podziału okręgu — dla przeprowadzenia lustracji w poszczególnych gniazdach conajmniej raz do roku. Należy wziąć pod uwagę, że lustracje przyczyniają się w ogromnej mierze do podniesienia ducha wśród drużyny.

Okręg wroniecki.

Zarząd tworzyli: Cyryl Sroczyński prezes, Piotr Czerwiński zast. prezesa, Stefan Piosek sekretarz, Jan Raczyński zast. sekretarza, Walenty Błażejewski naczelnik, Grabski zast. naczelnika, Franciszek Sokółowski skarbnik.

Praca w okręgu mierna. Zwłaszcza strona techniczna zawiódła zupełnie. Należy jednak mieć nadzieję, że okręg pod wytrawnym kierownictwem obecnego zarządu, do którego wszedł zasłużony na niwie sokolej były naczelnik Związku Sokolów w p. n. druh Julian Lange postawiony zostanie na wyżynie. Złot okręgowy udał się dość dobrze pod względem moralnym i finansowym. Udział w zlocie 117 druków, 20 druhen i 26 młodzieńców. W zlocie warszawskim brało udział 45 druków i 24 druhen. Do pierwszego kursu dzielnicowego stanęło 4 druków. Lustracji nie odbywano prawie wcale i dla tego jedynie znalazł się okręg na tak niskim poziomie.

Okręg gnieźnieński.

Zarząd tworzyli druhowie: Dr. Ignacy Trepieński prezes, profesor Julian Waga zast. prezesa, Władysław Namysł naczelnik, Józef Henkel sekretarz, Kazimierz Lewandowski skarbnik.

Praca w okręgu dość intensywna pod względem administracyjnym. Pod względem technicznym zauważono pewne braki. Wina w tym wypadku nie spada na obecnego naczelnika druha Namysła, gdyż na rok 1921 był on tylko zastępcą, zaś naczelnikiem druh Jan Ostrowski. Należy wyciągnąć z tego wniosku, że na stanowisko kierownika strony technicznej okręgu należy wybrać człowieka odpowiednio zdolnego i czasem dysponującego. Mam nadzieję, że pod wytrawnym kierownictwem obecnego zarządu okręg wkrótce stanie na wyżynie swego zadania. Złot okręgowy wypadł pod względem moralnym dość dobrze. Udział w zlocie 87 druków, 38 druhen. Młodzież nie występowała. Należałoby jednak w tym roku dolożyć wszelkich starań, by młodzież obojga płci na zlocie występowała. Powyższy apel skierowany jest specjalnie do naczelnika okręgu. W zlocie związkowym brało udział 99 druków i 33 druhen. W kursie dzielnicowym brało 5 druków udział. Lustracje odbywały się obficie jak i posiedzenia zarządu odbywano regularnie.

Okręg wągrowiecki.

Zarząd tworzyli druhowie: Edmund Przybylski, prezes, Teodor Trybulski, sekretarz, Kazimierz Tyborski, skarbnik, Leonard Garczyński, zast. prezesa, Stanisław Wydarkiewicz, naczelnik.

Praca w okręgu dość intensywna pod względem administracyjnym. Pod względem technicznym zauważono pewne braki. Zmiana wśród roku na stano-

wisku naczelnika jest dla okręgu bardzo szkodliwa. I dla tego należy w przyszłości unikać wszelkich zmian w składzie zarządu. Przypuszczać należy, że obecny naczelnik, druh Wydarkiewicz, zdaje sobie sprawę z ogromu prac i obowiązku, i że doloży wszystkich starań, by okręg stawić na należne wyżynie. Złot okręgowy udał się dość dobrze pod względem moralnym i finansowym. Udział w zlocie 74 druków i 92 druhen. Młodzież nie brała udziału. Należałoby jednak w bieżącym roku dolożyć wszelkich starań, by młodzież obojga płci na zlocie wystąpiła. Apel powyższy odnosi się do naczelnika okręgowego. W zlocie związkowym brało udział 79 druków i 52 druhen. Nie doceniono pierwszego kursu dzielnicowego, wysyłając nań tylko 2 druków. Lustracje gniazd odbywały się bardzo licznie. Również odbywano dość punktualnie posiedzenia zarządu.

Praca Przewodnictwa Dzielnicy.

W skład Przewodnictwa dzielnicy wchodził druhowie: Tadeusz Powidzki, prezes, Stefan Soborski, I. zast. prezesa, Wiktor Maćkowiak, II. zast. prezesa, Teodor Ciesielski, sekretarz, Waclaw Okoniewski, skarbnik, Jan Fazanowicz, naczelnik, Leon Domeracki, I. zast. naczelnika, Antoni Frydrych, II. zast. naczelnika, Marjan Jęzowski administrator wydawnictw, Czesław Borowicz, radny. Co do pracy Przewodnictwa niech wystarczą poniższe cyfry. Posiedzeń Przewodnictwa dzielnicy odbyło się 44 oraz 4 posiedzenia zarządu dzielnicy i jeden zjazd Rady dzielnicowej. Listów wpłynęło do Sekretariatu 791, wyszło 1447 = 2138. Mimo trudnych warunków finansowych, przeprowadziło Przewodnictwo dzielnicy kurs dzielnicowy dla naczelników. Największe zasługi około kursu przypadają w udziale naczelnikowi dzielnicy druhowi Fazanowiczowi. W kursie brało udział 45 druków. Poniżej spis uczestników:

Kurs poparli wykładami dd. Profesor Dr. Eug. Piasecki, Major Sikorski, Dr. Szulc, Dr. Szulczewski, Tadeusz Powidzki, Teodor Ciesielski, Jan Fazanowicz.

Największą troską Przewodnictwa dzielnicy była sprawa uzyskania boiska na zlot dzielnicowy w sierpniu b. r. Po długich uciążliwych staraniach uzyskano dzięki przychylności p. Generała Raszewskiego, boisko obszaru blisko 50 000 kw. metrów.

Czołem!

Teodor Ciesielski,
sekretarz.

b) Sprawozdanie naczelnika.

Jedną z najpoważniejszych trosk dla Sokolstwa w roku 1921 była kwestja Ogólno-polskiego Zlotu Sokolstwa w Warszawie.

„Jedziemy na zlot!” — zabrzmiało hasło po gniazdach.

„Staniemy w Warszawie w karnych szeregach, zjednoczeni i silni, by dać świadectwo tężyzny i żywotności naszej organizacji, oraz, by przypomnieć Ojczyźnie, że stanowimy garść narodu, na którą zawsze i bez zastrzeżeń liczyć może”.

Ożywiły się sale i boiska, zaczęto się pilnie przygotowywać, przypominając dawne wyjazdy, które tyle miłych wspomnień po sobie pozostawiły.

Trudną była kwestja kierownictwa pracami przedzlotowymi, gdyż rozkazy i wskazówki ze Związku nadchodziły opóźnione, jak również i przybory. Pomimo tych przeszkód przygotowania techniczne były ukończone. Szczupłe grono kierowników technicznych lustrowało okręgi i gniazda, a nawet na zlotach okręgowych prostowano niejedne usterki.

W ogólnem zestawieniu wzięło udział:

W Zlotach Okręgowych:

Druhow

Druhen	529
Młodzieży męskiej i żeńskiej	541
	<hr/>
Razem	1936
Stawało do zawodów:	
Druhów	103
Druhen	23
	<hr/>
Razem	126
W Zlocie Związkowym:	
Druhów	808
Druhen	529
Młodzieży męskiej i żeńskiej	470
	<hr/>
Razem	1807

Ponieważ dotkliwie dawał się odczuć brak nauczycieli i przodowników w gniazdach, więc, by choć częściowo brakowi temu zaradzić, został zorganizowany 14-dniowy kurs gimnastyczny dla przodowników w Poznaniu.

Na kurs przybyło 46 druhów z następujących okręgów:

Okręg Poznański	18
„ Ostrowski	2
„ Leszczyński	13
„ Wągrowiecki	1
„ Wroniecki	5
„ Gnieźnieński	4
„ Inowrocławski	3

Na kursie ujednostajniono tok lekcyjny, oparty na systemie Linga w połączeniu z systemem Jahna. Dla uzupełnienia kursu wydane zostały „wskazówki dla przodowników“.

W myśl uchwały Zarządu Dzielniczy powziętej we wrześniu przystąpiono do przygotowań na I. Zlot Dzielniczy poznańskiej i pomorskiej. Przedewszystkiem wydane zostały „Ćwiczenia i zawody“ t. j. opis ćwiczeń wolnych i zawodów obowiązujących na zlot; następnie odbyły się zjazdy naczelników i lustracje okręgów. Ostatnio ogłoszone zostały w organie Dzielniczy „Uwagi do ćwiczeń wolnych“, wyjaśniające kwestje sporne, tyżące się wykonania obrazów.

Naogół prace przygotowawcze są w pełnym biegu.

Dużą przeszkodę w pracy stanowił brak odpowiedniego grona, któreby ponosiło odpowiedzialność za wyćwiczenie członków i młodzieży. Dopiero w dniu 9 marca 1922 na zjeździe kierowników dzielnicowych w Warszawie zapadła uchwała, by utworzyć wydziały wychowania cielesnego z naczelnikiem na czele. Na naczelnika związku wybrano Dha. Szczęsnego Rucińskiego z Krakowa, na I zastępcę naczelnika Dha. Henryka Chelwickiego z Warszawy, a na II zastępcę dha Jana Fazanowicza z Poznania. Analogicznie wybiorą naczelników Dzielnicę, Okręgi i Gniazda.

Związkowy Wydział Wychowania Cielesnego składa się z wszystkich naczelników dzielnicowych i ich zastępców oraz z dokooptowanych druhów jak: lekarzy, miłośników poszczególnych sportów i t. p.

Wydział ten podlega Przewodnictwu Związku i uchwały swoje daje do zatwierdzenia Przewodnictwu.

W ten sam sposób powinny się utworzyć Wydziały Dzielnicowe i Okręgowe. W gniazdach natomiast grona nauczycieli i przodowników z naczelnikiem na czele.

Nowe te Wydziały muszą zająć się nietylko reprezentacją na zjazdach i zlotach, lecz w głównej mierze wyćwiczeniem powierzonych im członków i młodzieży.

Jak pojmują swoje obowiązki Naczelnicy Okręgowi i Gniazdowi, wykaże nam zlot Dzielnicowy wspólnie z Pomorzem, Śląskiem i Obczyzną.

Na zlot Dzielniczy Małopolskiej z okazji 55-letniego jubileusza Sokoła-Macierzy we Lwowie, Dzielnicę Wielkopolską organizuje ekspedycję z druhów ćwiczących i zawodników.

W ostatnich miesiącach w myśl „Instrukcji tymczasowej M. S. Wojsk. w sprawie stosunku władz wojskowych do organizacji wojskowo-wychowawczych“, nawiązana została łączność z władzami wojskowymi, celem podjęcia pracy przysposobienia rezerwy. Przydzieleni oficerowie instrukcyjni wyszkolą sobie przedewszystkiem podoficerów, a ci następnie będą organizowali drużyny, które staną się ośrodkiem odpowiedniego wykształcenia w kierunku wojskowym.

Rozwijająca się z każdym dniem praca ściąga do organizacji naszej coraz liczniejsze zastępy młodzieży i członków, wskutek czego wzrosła nietylko liczba członków Dzielniczy, lecz również założono około 85 nowych gniazd, co szczegółowo podaje w tabeli statystycznej sekretarz Dzielniczy.

Miejmy nadzieję, że w krótkim czasie kwestja wychowania fizycznego oraz zrozumienia działalności Sokołstwa nie będzie obojętną żadnemu Polakowi dla którego sprawa zdrowia i tężyzny narodu jest równoznaczna z utrzymaniem niepodległości państwa.

por. F a z a n o w i c z , nacz. Dzielniczy.

Materiały

na ubrania
płaszczki
kostjumy

męskie i damskie

Pracownia wytwornej odzieży męskiej

W. Frackowiak

firma założona w roku 1877

Poznań, plac Wolności 18

Telefon 2546

Mundury

- czapki -
i
przybory
wojskowe

Druhowie
czytajcie

„POSTĘP”

pismo
codzienne

Treść: Artykuły wstępne. Obfity dział najświeższych wiadomości ze świata politycznego. :: Najnowsze sprawozdania z Sejmu. :: Kronika. Dział powieściowy. :: Wiadomości ze świata naukowego i literackiego. Komunikaty towarzystw. Obszerny dział ekonomiczny i ogłoszeniowy.

Dodatki: NIWA WIELKOPOLSKA (dodatek literacki) na niedzielę. KOLEJ POLSKA, co piątek. SIŁA, co czwartek. HANDEL I PRZEMYSŁ, na wtorek. GAZETA DLA KOBIET (dodatek powieściowy) na niedzielę

Przedpłata na:	1 miesiąc	2 miesiące	3 miesiące
w ekspedycji	200 mk.	400 mk.	600 marek
z odnośzeniem	220 mk.	440 mk.	660 marek
w agenc. w Poznaniu	210 mk.	420 mk.	630 marek
na pocztę	220 mk.	440 mk.	660 marek

Adres administracji, ekspedycji, redakcji i drukarni:

Poznań, św. Marcin 37.

Telefon nr. 3600.

**Druhowie! popierajcie firmy
ogłaszające się w „Sokole”.**

ZAKŁADY

Spółki Zjednoczonych Pracowników Gastronomicznych

„GASTRONOMJA”

W POZNANIU

„Grand-Cafe-Restaurant”

W POZNANIU

pl. Wolności 18.

Cienisty Ogród

Telef. 3119 i 5244.

Restauracja i Winiarnia Zjednoczonych

ul. Wroclawska 38 i Szkolna 5.

Telefon 2563.

Gastronomja

Winiarnia

dawniej „Pod Wiechą”

Restauracja

Filja w Król. Hucie

„Hotel Polski” (dawn. Reichshof).

Telefon 106.

ul. Cesarska 27.

Pasta do obuwia

WYRÓB
NIEPRZEŚCIGNIONEJ
JAKOŚCI
I NAJTAŃSZY W UŻYCIU!

SPRÓBUJ I UŻYWAJ ZAWSZE

HA-ES-ES

Wytwórnia: Hurtownia Spółek Spożywców, Tow. Akc., Poznań, św. Marcin 27.

„ORĘDOWNIK” W POZNANIU

(Naczelny redaktor: Tadeusz Powidzki, prezes Dzieln. Wielkopolskiej Zw. Sokołów)

organ stanu średniego
- - i robotniczego - - **całej Wielkopolski**

wychodzący codziennie w Poznaniu

broni od przeszło pół wieku interesów szerokich warstw społeczeństwa, stojąc na stanowisku wybitnie narodowym i katolickim. Temu też zawdzięcza największą z wszystkich pism ludowych popularność i rozpowszechnienie, licząc obecnie abonentów stałych

28000

„Orędownika” znajdzie się w Wielkopolsce w każdym mieście, w każdej wiosce, wśród szerokich warstw robotniczych i rzemieślniczych, jako też i u mniejszych przemysłowców, dlatego nadaje się specjalnie jako organ dla drobnych ogłoszeń, to też nawet **najmniejsze ogłoszenie za tani pieniądz odnosi zawsze pożądany skutek.**

Wszystkie agencje reklamy przyjmują do „Orędownika” ogłoszenia.